

Resultatskabende naturpolitisk arbejde

Gennem positiv tilgang og samarbejde mellem interessenter

Et notat

af Bo Kayser

Version 2

Juni 2018

Resultatskabende naturpolitisk arbejde

Gennem positiv tilgang og samarbejde mellem interessenter

Indhold

1. INDLEDNING	3
2. IDÉ – PROAKTIVT SAMARBEJDE MELLEMLOKALE INTERESSETER.....	3
2.1 <i>Eksempler.....</i>	3
3. PRAKSIS – REAKTIVE INDSIGELSER UDARBEJDET AF HVER ENKELT INTERESSEORGANISATION FOR SIG	3
4. HVORDAN KOMMER VI I GANG MED RESULTATSKABENDE NATURPOLITIK?.....	4
5. INTERESSEORGANISATIONER OG INTERESSETER	4
5.1 <i>Producenter.....</i>	4
5.2 <i>Jægere og lystfiskere</i>	4
5.3 <i>Generelle natur- og miljøforkæmpere</i>	5
5.4 <i>Faglige foreninger og enkeltpersoner med fokus på en organismegruppe</i>	5
5.5 <i>Politikere og offentlig administration.....</i>	5
6. GEOGRAFISK OMRÅDE FOR SAMARBEJDET	5

Resultatskabende naturpolitisk arbejde

Gennem positiv tilgang og samarbejde mellem interessenter

1. Indledning

Mange af os vil gerne gøre en indsats for at forbedre forholdene i naturen. Både generelt og for de arter, vi især interesserer os for.

Der bliver brugt meget tid på naturpolitisk arbejde. Det gælder både i interesseorganisationer, blandt enkeltpersoner og hos myndigheder.

Vi så gerne, at der kom positive resultater ud af vores indsats.

- Vi kan bruge meget tid på arbejde som deltagere i fx Naturråd og Vandråd, på tilbagemelding på Natura 2000 planer, på indsigelser mod planer m.m., men vi oplever tit, at resultaterne af disse typer af indsats er meget lille.
- Somme tider laver vi i stedet en indsats, hvor vi har fundet sammen med andre interessegrupper om at lave nogle forbedringer, som alle parter kan se en fordel ved. Der oplever vi gerne, at der kommer noget ud af vores indsats.

Formålet med dette notat er at give nogle idéer til, hvordan diverse grupper og enkeltpersoner, som gerne vil skabe forbedrede forhold i naturen, kan få mest muligt ud af deres indsats.

Notatet er søgt skrevet, så det gerne skulle kunne anvendes af flere forskellige interesseorganisationer.

2. Idé – proaktivt samarbejde mellem lokale interessenter

De enkelte interessenter skal have noget positivt ud af projekter eller tiltag for at ville deltage.

2.1 Eksempler

Her gives på eksempler på allerede gennemførte projekter og idéer til projekter og tiltag.

2.1.1 Fuglekasser på golfbaner – flere hulrugende fugle og færre skadedyr

Dansk Ornitologisk Forening ønsker bedre yngleforhold for hulrugende arter som Stær, mejser og Natugle. Desuden at give gode fugleoplevelser til interesserede. Forvalterne af golfbanerne ønsker bekæmpelse af bl.a. Stankelben larver og Muldvarpe billigt og uden brug af gift. Desuden at give golfspillerne gode naturoplevelser.

I Sydøstdanmark er der mindst to eksempler på gennemførelse og drift af sådanne samarbejdsprojekter.

2.1.2 Multifunktions vildtremiser – vildt, firben, vilde blomster og bier

Vildtremiser består ofte af en lille tykning, hvor vildtet kan stå. Ved at indrette vildtremiserne som lidt større U-formede sydvendte anlæg med åbningen mod syd, tilsåning med "blomstereng" og udlægning af grusflader inde i U-et, kan man skabe bedre forhold for bl.a. firben, sommerfugle og fugle, rådyrene kan græsse lidt og bistaders bier kan trække lidt på lokale, varierede blomster.

2.1.3 Flyt landbrugsdriften og lav natur i lavbundsområder

Hvis en pulje af god landbrugsjord og en pulje af penge kan tilvejebringes, kan landbrugsinteresser og interessen for at skabe nye vådområder arbejde sammen. Hvis ejerne af de landbrugsejendomme, hvor naturorganisationer ønsker at etablere et vådområde, kan få erstatningsjord, måske endda af bedre bonitet, må de forventes ofte gerne at ville flytte deres produktion til andre jorder. Puljen af penge kan både anvendes til at etablere en "jordbank" og til at etablere naturområderne på de angivne landsbrugsjorde.

3. Praksis – reaktive indsigelser udarbejdet af hver enkelt interesseorganisation for sig

Miljøstyrelsens seneste høringsrunde for foreslåede ændringer af afgrænsningen af Danmarks Natura 2000-områder er et eksempel på, hvordan flere interesseorganisationers medlemmer har brugt meget til på at udarbejde høringssvar, og hvor der sandsynligvis kommer meget lidt positivt ud af indsatsen. Typisk har de enkelte interesseorganisationer arbejdet hver for sig i lokalområdet.

Resultatskabende naturpolitisk arbejde

Gennem positiv tilgang og samarbejde mellem interessenter

De har hver især kun kunnet trække på få mennesker og ofte mennesker med begrænset erfaring med denne type arbejde.

Selv om man kan formode, at der fra politisk side ikke har været den store interesse for at efterkomme de naturforbedrende høringssvar fra interesseorganisationerne, er det nok alligevel vigtigt at sørge for udarbejdelse af fagligt velunderbyggede høringssvar.

De naturfremmende interesseorganisationer kunne med fordel lokalt etablere en uformel fælles gruppe, som kan varetage denne type opgaver. Ved et sådant samarbejde kan man opnå fordele såsom at har adgang til ekspertise om flere organismegrupper, ekspertise i udarbejdelse af sådanne høringssvar, mindre træk på den enkelte forening, en fælles udmelding fra de faglige grønne organisationer m.m.

4. Hvordan kommer vi i gang med resultatskabende naturpolitik?

Forslag: En til flere personer fra interesseorganisationerne som synes at denne arbejdsmåde er en rigtigt god idé, går i gang med at tale på tomandshånd med kontaktpersoner fra nogle af de andre interesseorganisationer. Der tales om, hvorvidt begge organisationer synes, at det er en god idé, og tale om vi har nogle idéer til fælles projekter og tiltag, vi kunne tænke os at arbejde sammen om, fordi begge parter kan se en fordel ved det. Disse indledende samtaler skulle vi vel kunne nå hen over efteråret 2018.

Når vi så har talt med en del af de lokale organisationer og også gerne enkeltpersoner som landmænd og skovejere, så prøver vi det stille og roligt af med nogle småprojekter. Og så tager vi det videre der fra.

Det foreslås, at vi ikke laver nogen formel samarbejdsorganisation eller stormøder, hvor alle parter er repræsenteret. Erfaringerne fra fora som Vandråd og Grønne Råd tyder på, at det er en dårlig måde at skabe samarbejde på tværs.

5. Interesseorganisationer og interessenter

Formålet med dette afsnit er at give en oversigt over nogle af de organisationer og andre interessenter, som det kan være relevant at arbejde sammen med.

Jeg kommer med nogle tolkninger af, hvad de forskellige interesseorganisationer og øvrige interessenter arbejder for at opnå. Jeg har prøvet at gøre det korrekt og at være objektiv, men hvis mine formuleringer er forkerte eller virker negative, så send mig endelig ændringsforslag.

5.1 Producenter

5.1.1 Landbrug

Formålet for ejerne er at få det størst mulige økonomiske overskud fra deres ejendomme. Det gøres ved at dyrke de efter de gældende regler og priser mest givtige afgrøder på en effektiv måde.

Organisationer som Landbrug & Fødevarer og Bæredygtigt Landbrug arbejder på hver deres måde som interesseorganisationer for branchen.

5.1.2 Skovbrug

Formålet for ejerne er at få det størst mulige økonomiske overskud fra deres ejendomme. Det gøres ved at dyrke de efter de gældende regler og priser mest givtige afgrøder på en effektiv måde. Desuden ved at få anden indtjening fra deres ejendomme fx i form af udlejning af jagtrettigheder m.m.

Dansk Skovforening arbejder som interesseorganisationer for branchen.

5.2 Jægere og lystfiskere

Der er flere forskellige formål for udøverne af disse interesser. Overordnet drejer det sig om at nedlægge eller fange nogle dyr, henholdsvis større pattedyr og større fisk. Naturoplevelser og sociale kontakter spiller også en vigtig rolle.

Resultatskabende naturpolitisk arbejde

Gennem positiv tilgang og samarbejde mellem interessenter

En del af arbejdet for de interesserede består i at de selv eller andre sørger for, at der er en passende vildt- eller fiskebestand til rådighed og gode forhold til at udøve jagten eller lystfiskeriet.

Organisationer som Danmarks Jægerforbund og Danmarks Sportsfiskerforbund arbejder som interesseorganisationer for henholdsvis jægere og lystfiskere.

5.3 *Generelle natur- og miljøforkæmpere*

Natur- og miljøforkæmperne arbejder inden for flere områder. De arbejder for forbedrede forhold for de andre arter end mennesket (Naturen), for at give mennesker viden om og interesse for naturen, og for at give dem mulighed for let adgang til gode naturoplevelser. Desuden arbejder de for at gøre Jordens miljø bedre, fx renere luft, mindre CO₂-udledning og mindre sprøjtegift.

Organisationer som Danmarks Naturfredningsforening arbejder inden for dette område.

5.4 *Faglige foreninger og enkeltpersoner med fokus på en organismegruppe*

De organismegruppe faglige foreninger arbejder især med den pågældende organismegruppe. Det kan fx dreje sig om fugle, karplanter, sommerfugle eller svampe. De arbejder med forskellig vægtning både med dataindsamling og forskning, formidling og for etablering og forbedring af levevilkårene for den pågældende organismegruppe og naturen generelt. Ud over at beskæftige sig med organismegruppen, spiller naturoplevelser og sociale kontakter også en vigtig rolle for udøverne.

Organisationer som Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Botanisk Forening, Lepidopterologisk Forening og Foreningen til Svampekundskabens Fremme arbejder inden for dette område.

5.5 *Politikere og offentlig administration*

Det er også vigtigt af have tæt kontakt med disse to grupper.

6. *Geografisk område for samarbejdet*

Alt efter, hvilket projekt eller tiltag som man ønsker gennemført, vil det være relevant at samarbejde med interessenter inden for forskellige geografiske områder. I det lokale naturpolitiske arbejdet vil det typisk være inden for den relevante kommune eller et større regionale område som fx Sydsjælland med Møn, Lolland og Falster.